

ECHA-18-B-11-SV

Vad du behöver veta om behandlade varor

Viktig information till företag om behandlade varor enligt förordningen om biocidprodukter (biocidförordningen)

När blandningar, ämnen eller varor behandlas med biocidprodukter kallas de ”behandlade varor”. Biocidprodukterna skyddar varorna mot skadliga organismer såsom skadedjur, mögel och bakterier. I detta nummer av *I korthet* beskriver vi kortfattat de bestämmelser och skyldigheter som gäller för industrin när den hanterar behandlade varor.

©iStock.com/Geber86

Behandlade varor täcks in av bestämmelserna i biocidförordningen. Enligt förordningen kan biocider endast släppas ut på marknaden (definieras som första tillhandahållande på marknaden) efter att ett nationellt godkännande eller ett EU-godkännande och en utvärdering av deras risker genomförts. Samma sak gäller för verksamma ämnen, som också måste vara godkända innan de kan användas i en biocid.

Varor som behandlats med en biocid behöver inte vara godkända, men de kan bara släppas ut på EU-marknaden när det verksamma ämnet i biociden har godkänts för den specifika användningen.

Exempel på behandlade varor är

- en färg som innehåller ett konserveringsmedel i burken (blandning),
- en strumpa som innehåller försilvrade fibrer för att förhindra dålig lukt (vara som innefattar en biocid),
- ett kylskåp som har behandlats med ämnen för att förhindra mögel och dålig lukt (vara).

Skyldigheterna för behandlade varor gäller också importörer av varor, vilket är en betydande förändring jämfört med tidigare EU-lagar om biocider.

VAD KLASSAS INTE SOM EN BEHANDLAD VARA?

Behandlade varor som primärt har en biocidfunktion anses vara biocidprodukter. En antibakteriell svabb är ett exempel på en biocidprodukt – inte en behandlad vara – eftersom dess enda syfte är att kontrollera bakterier.

Varor som behandlats med gas som enda biocidbehandling anses inte vara behandlade varor om inga rests substanser förväntas av gasbehandlingen. Samma sak gäller för byggnader och behållare för förvaring och transport som har desinficerats och där inga rests substanser av biociden förväntas.

Om du inte är säker på om din produkt är en behandlad vara eller inte, rådfråga din nationella informationspunkt.

©iStock.com/extreme photographer

BIOCIDEGENSKAPER

De behandlade varorna delas in i tre kategorier beroende på deras hänvisning till verksamma ämnen och deras biocidgenskaper:

- Behandlade varor utan angivelse om eller hänvisning till biocidgenskaper, till exempel färg eller bläck.
- Behandlade varor med en angivelse som hänvisar till biocidgenskaper, till exempel textilier som behandlats med silver i antibakteriellt syfte.
- Behandlade varor utan hänvisning till biocidgenskaper men med godkända verksamma ämnen och tillhörande märkningskrav.

I vart och ett av de tre fallen måste det verksamma ämnet vara godkänt eller genomgå granskning.

Märkning krävs alltid när en vara hänvisar till biocidgenskaper, i enlighet med artikel 58 i biocidförordningen.

MÄRKNING AV BEHANDLADE VAROR

Tillverkare och importörer av behandlade varor måste kontrollera att produkterna är korrekt märkta. Märkningen ska vara lätt att läsa, synlig och på det nationella språk som talas i införselmedlemsstaten.

När en behandlad vara släpps ut på marknaden och hänvisar till biocidgenskaperna hos det verksamma ämne som ingår i den, måste märkningen också innehålla

- en angivelse om att den behandlade varan innehåller biocidprodukter,
- den biocidgenskap som tillskrivs den behandlade varan,
- namnen på de verksamma ämnena,
- i förekommande fall, namnen på varje biocidämne (nanoämne) följt av ordet "nano" inom parentes, och
- alla relevanta bruksanvisningar.

ÖVERGÅNGSÅTGÄRDER

Efter den 1 mars 2017 får inte företag längre släppa ut varor på EU-marknaden om dessa har behandlats med (eller avsiktligt innehåller) en biocidprodukt med ett verksamt ämne som inte redan är godkänt, genomgår granskning eller finns förtecknat i bilaga I till biocidförordningen.

Om en behandlad vara kan släppas ut på marknaden eller inte beror på det verksamma ämnets status. Fyra situationer är möjliga:

1. En behandlad vara kan släppas ut på marknaden om det verksamma ämnet har bedömts och godkänts för den biocid som använts för att behandla varan.
2. En behandlad vara kan släppas ut på marknaden om det verksamma ämnet genomgår bedömning i granskningsprogrammet men beslutet ännu inte offentliggjorts.
3. Om det verksamma ämnet inte befinner sig i granskningsprogrammet kan en behandlad vara släppas ut på marknaden så länge en anmälan om godkännande av det verksamma ämnet lämnats in före den 1 september 2016. Om ingen anmälan lämnats in till detta datum kan inte den behandlade varan släppas ut på marknaden efter den 1 mars 2017.
4. En behandlad vara kan släppas ut på marknaden om det verksamma ämnet ingår i bilaga I till biocidförordningen – förteckningen över ämnen som inte ger upphov till betänkligheter.

Om ett verksamt ämne inte är godkänt eller om anmälan avvisas (till exempel om den relevanta avgiften inte betalats) ska varor som behandlats med eller innefattar en biocidprodukt med detta verksamma ämne inte längre släppas ut på marknaden efter 180 dagar räknat från datumet för detta beslut.

RÄTT ATT BEGÄRA INFORMATION

Konsumenter har rätt att begära ut information om biocidbehandlingen av en behandlad vara. Om en konsument begär ut denna information måste leverantören tillhandahålla den inom 45 dagar utan avgift.

©iStock.com/Michael Zhang

LÄS MER:

En förteckning över godkända verksamma ämnen och verksamma ämnen som genomgår granskning finns på Echas webbplats. Du kan gå igenom denna förteckning för att identifiera verksamma ämnen som används i biocidprodukter och behandlade varor.

- » Behandlade varor: <https://echa.europa.eu/sv/regulations/biocidal-products-regulation/treated-articles>
- » Förteckning över verksamma ämnen (godkända och under granskning): <https://echa.europa.eu/information-on-chemicals/biocidal-active-substances>
- » Europeiska kommissionens vägledningsdokument om behandlade varor: <https://circabc.europa.eu/w/browse/d7363efd-d8fb-43e6-8036-5bcc5e87bf22>